

Bryssel den 23 maj 2023
(OR. en)

9481/23

SOC 323
EMPL 209
ECOFIN 443

NOT

från:	Sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Införande av en ram för social konvergens i den europeiska planeringsterminen – Huvudbudskapen från sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd

För delegationerna bifogas huvudbudskapen från sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd om ramen för social konvergens, på grundval av rapporten från den gemensamma arbetsgruppen för sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd.

Huvudbudskapen antogs i enlighet med de förberedande kommittéernas arbetsordning vid deras gemensamma möte den 12 maj 2023 inför mötet i rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) den 12 juni 2023.

Den fullständiga rapporten återfinns i dok. 9481/23 ADD 1.

Införande av en ram för social konvergens i den europeiska planeringsterminen

Huvudbudskapen från sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd

Inledning

1. **Uppåtgående social konvergens är ett grundläggande mål för unionen som ingår i den europeiska pelaren för sociala rättigheter, vilket bekräftades av EU-ländernas ledare i Portoförklaringen av den 8 maj 2021.** I enlighet med EU:s strategiska agenda 2019–2024 bör genomförandet av pelaren vara en central prioritering på EU-nivå och nationell nivå, med vederbörlig hänsyn till respektive befogenheter och subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. I detta sammanhang har den europeiska planeringsterminen – som EU:s ram för samordning och övervakning av den ekonomiska politiken, finanspolitiken, sysselsättningspolitiken och socialpolitiken, i enlighet med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt – en central roll när det gäller att stödja genomförandet av pelaren i medlemsstaterna.

2. **Sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd diskuterade hur den europeiska planeringsterminens sociala dimension kan stärkas, i linje med de mandat som erhållits från det franska, tjeckiska och svenska ordförandeskapet** och efter Belgiens och Spaniens initiativ att införa ett förfarande vid sociala obalanser, som lades fram vid mötet i rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) i oktober 2021. I yttrandet från sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd av den 16 maj 2022¹ underströks behovet av ytterligare begreppsmässigt och analytiskt arbete med centrala aspekter av initiativet, och det noterades att medlemsstaterna var oeniga om dess eventuella mervärde. Med stöd av den fullständiga rapporten i bilagan syftar dessa huvudbudskap till att informera rådet om den djupare granskning som genomfördes mellan oktober 2022 och maj 2023 för att undersöka olika sätt att stärka planeringsterminens sociala dimension, med beaktande av de synpunkter som tidigare framförts i yttrandet.
3. **I september 2022 enades sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd om att inrätta en särskild gemensam arbetsgrupp med uppgift att ytterligare behandla de frågor som tas upp i deras yttrande till mötet i rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) i juni 2022.** Mellan oktober 2022 och mars 2023 genomförde arbetsgruppen, som består av företrädare för 21 medlemsstater² och kommissionen, ytterligare metoddiskussioner och ett pilotprojekt om hur den nya ramen skulle kunna struktureras och fungera. Pilotdiskussionerna stöddes av en rad ståndpunktsdokument om den allmänna strukturen och fiktiva dokument som utarbetats av kommissionens avdelningar³ samt ett antal meddelanden från sekretariatet i syfte att diskutera fiktiva men realistiska exempel för att fastställa de deltagande medlemsstaternas åsikter.

¹ Dok. 9222/22.

² Deltagandet i arbetsgruppen var frivilligt. Följande medlemsstater ansökte om att bli medlemmar i gruppen: BE, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LU, LT, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SK.

³ För att stödja pilotprojektet utarbetade kommissionens avdelningar särskilda dokument som fungerar som exempel på hur en ram för social konvergens skulle kunna genomföras i varje steg. De dokument som utarbetades var ett exempel på ett nytt avsnitt i den *gemensamma sysselsättningsrapporten*, ett exempel på en *rapport om social konvergens*, en fiktiv lagtext till en *landsspecifik rekommendation* med taggning till den nya ramen i skälen och fiktiva *rådsslutsatser om social konvergens i unionen*.

Efter granskningen av den rapport som tagits fram av arbetsgruppen och diskussionerna i kommittéernas undergrupper för indikatorer stöder sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd följande slutsatser, samtidigt som de erkänner att stödet varierar mellan medlemsstaterna:

Definition av och tillämpningsområde för en eventuell ram för social konvergens

- 4. Införandet av en ram för social konvergens kan i synnerhet ge möjlighet att genomföra en mer strukturerad och djupare analys av sysselsättningsutvecklingen och den sociala utvecklingen på nationell nivå och unionsnivå inom den årliga planeringsterminen,** särskilt genom att man bygger vidare på den metod som tillämpas på huvudindikatorerna i den sociala resultattavlan i den gemensamma sysselsättningsrapporten. En sådan ram skulle ge ett mervärde för analysen och synliggörandet av de övergripande riskerna och utmaningarna när det gäller uppåtgående social konvergens i unionen. Den bör inte leda till en alltför stor ytterligare administrativ börda och skulle kunna bidra till en ytterligare modernisering av kommittéernas övervakningsverktyg.

Eventuell integrering i den europeiska planeringsterminen

- 5. I linje med ovannämnda mål, och utan att föregripa en politisk överenskommelse om dess införande, skulle kommissionen i en ram för social konvergens genomföra en analys i två steg.** För det första skulle kommissionen i sitt årliga förslag till gemensam sysselsättningsrapport bedöma om det finns övergripande risker när det gäller uppåtgående social konvergens för alla medlemsstater på grundval av tolkningen av resultaten från huvudindikatorerna i den sociala resultattavlan och identifiera de medlemsstater som behöver granskas ytterligare. Kommissionens avdelningar skulle sedan offentliggöra rapporter om social konvergens för de medlemsstater som identifierats som utsatta för risker när det gäller uppåtgående social konvergens. De skulle innehålla en djupare landsspecifik granskning för att fastställa om det finns faktiska *utmaningar* för den uppåtgående sociala konvergens i unionen.

6. **I det första steget av analysen i förslaget till gemensam sysselsättningsrapport bör den befintliga metoden för den sociala resultattavlan kompletteras med kriterier⁴ som vägleder identifieringen av de övergripande riskerna** när det gäller uppåtgående social konvergens för de enskilda medlemsstater för vilka en djupare analys skulle krävas. Dessa kriterier skulle samla resultaten från de enskilda huvudindikatorerna i resultattavlan och stödja en inledande utvärdering av de övergripande potentiella riskerna när det gäller uppåtgående social konvergens för varje medlemsstat. Enkla kriterier kan säkerställa en bredare förståelse av den årliga identifieringen av medlemsstater men flera delegater noterade att en bedömning av riskerna när det gäller uppåtgående social konvergens skulle kräva ett längre tidsperspektiv, vilket därför bör betraktas som ett inslag i de valda kriterierna.
7. **Det andra steget av analysen i kommissionens rapporter om social konvergens skulle baseras på omfattande kvantitativa och kvalitativa belägg och ett lämpligt övervägande av de politiska åtgärder som vidtagits på nationell nivå för att hantera de identifierade riskerna när det gäller uppåtgående social konvergens.** Utöver resultaten av den sociala resultattavlan skulle kommissionen i synnerhet använda hela spektrumet av övervakningsverktyg och analysramar som överenskommit inom planeringsterminen och som vid behov ska kompletteras med kvalitativ information och nationella källor. Detta skulle bland annat omfatta analyser av indikatorernas utveckling i absoluta tal på medellång sikt, framstegen med 2030 års nationella mål för sysselsättning, kompetens och fattigdomsminskning samt uppgifter från andra relevanta EU-indikatorer (inbegripet de sekundära indikatorerna i den sociala resultattavla som föreslagits av kommissionen i handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter). I linje med andra landsspecifika analyser som genomförs inom den bredare planeringsterminsramen är det viktigt att säkerställa bilaterala samråd med medlemsstaterna om deras rapporter om social konvergens innan de offentliggörs samt komplementaritet med de landsrapporter som ska offentliggöras senare under planeringsterminen.

⁴ På grundval av omfattande simuleringar som diskuterats i arbetsgruppen tenderar delegaterna att stödja den årliga identifieringen av medlemsstater för vilka en djupare granskning krävs enligt en på förhand fastställd tröskel, baserat på i) antalet huvudindikatorer i den sociala resultattavlan som kategoriseras som ”kritiska” eller ”bör bevakas” för landet under det aktuella året och ii) antalet indikatorer som visar två på varandra följande försämringar i kategoriseringen enligt den gemensamma sysselsättningsrapporten.

8. **Rapporterna om social konvergens skulle kunna användas som grund för sysselsättningskommitténs och kommittén för socialt skydds årliga multilaterala övervakning för att informera rådet om förekomsten av utmaningar när det gäller uppåtgående social konvergens.** Integreringen av ramen för social konvergens i den multilaterala övervakningen skulle kunna främja en gemensam förståelse av utmaningarna när det gäller uppåtgående social konvergens och relaterade politiska åtgärder, med ett djupare landsspecifikt perspektiv. Enligt de simuleringar som diskuterats i arbetsgruppen är flera delegater överens om att en sådan integration också skulle kunna ge möjlighet att rationalisera och stabilisera kommittéernas övervakningsarbete, utan att den administrativa bördan ökar avsevärt⁵.
9. **På grundval av slutsatserna från den multilaterala övervakningen stöder de flesta delegaterna införandet av nya rådsslutsatser om social konvergens i unionen, som ska antas av rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) varje år i juni.** I det yttrande som presenterades i juni 2022 framhölls redan att kommittéerna välkomnar ”*målet att bibehålla en balanserad representation av den europeiska planeringsterminens sysselsättningsmässiga, sociala, ekonomiska och finanspolitiska dimensioner, genom att stärka rådets (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) roll i dess styrning*”. De delegater som stöder nya rådsslutsatser underströk att sådana slutsatser, genom att erkänna resultaten inom ramen för social konvergens, kan öka den politiska synligheten för den europeiska planeringsterminens sociala dimension och bidra till att förbättra sysselsättningsresultaten och de sociala resultaten på nationell nivå och EU-nivå. Några delegater uttryckte trots detta alltså oro över antalet dokument som ska utarbetas för rådet inom ramen för den europeiska planeringsterminen, förespråkade en rationaliserad strategi och betonade att varje dokument måste ha ett tydligt syfte.

⁵ Mellan 2020 och 2023 anpassade sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd varje år sin strategi för multilateral övervakning för att ta hänsyn till strukturella förändringar i den europeiska planeringsterminen. Om ramen för social konvergens integreras i den multilaterala övervakningen skulle de medlemsstater som analyseras i en rapport om social konvergens och alla utmaningar kunna diskuteras vid ett enda möte. Jämfört med de strategier som tillämpats under de senaste åren skulle detta kunna minska antalet landsspecifika översyner.

10. **Identifieringen av utmaningar inom ramen för den sociala konvergensen bör inte automatiskt eller direkt leda till förslag till landsspecifika rekommendationer.** I den mån lagtexterna till de landsspecifika rekommendationerna hänvisar till uppåtgående social konvergens i unionen bör de innehålla lämpliga hänvisningar till den nya ram som ger den analytiska grunden.

Mot bakgrund av ovannämnda slutsatser och efter granskningen av rapporten i bilagan avslutade kommittéerna den 12 maj 2023 sin bedömning av hur den europeiska planeringsterminens sociala dimension kan stärkas genom ett eventuellt införande av en ram för social konvergens:

11. **Sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd välkomnar den positiva beskrivning som kommissionens avdelningar har föreslagit av en ram för social konvergens (i stället för ett förfarande vid sociala obalanser) som syftar till att bättre identifiera och bedöma riskerna och utmaningarna när det gäller uppåtgående social konvergens i unionen.** På det hela taget tenderar medlemsstaternas ståndpunkter att återspegla ett brett samförstånd när det gäller det underliggande begreppet uppåtgående social konvergens, ramens struktur inom planeringsterminen samt de tekniska inslag som skulle kunna användas för att stödja identifieringen av medlemsstater som kräver en djupare granskning. I detta sammanhang skulle de flesta medlemsstater välkomna en analytisk strategi i två steg som genomförs av kommissionen, där resultaten diskuteras inom ramen för kommittéernas multilaterala övervakning för att informera rådet om läget för den sociala konvergensen i unionen och beaktas i förslagen till landsspecifika rekommendationer.

12. **Mervärdet av att införa en ram för social konvergens granskades noggrant, och stödet varierade mellan medlemsstaterna.** Kommissionens avdelningar och de flesta medlemsstaterna noterade fördelarna med en mer strukturerad ram för att övervaka sysselsättningsutvecklingen och den sociala utvecklingen samt möjligheten att skärpa den årliga multilaterala övervakningen i kommittéerna för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor med ökat fokus på utmaningar som påverkar den sociala konvergensen och reflektera över tekniska förbättringar av den analys som genomförs med hjälp av den sociala resultattavlan och den metod som tillämpas på den i den gemensamma sysselsättningsrapporten. De flesta medlemsstaterna betonade också fördelarna med att öka den politiska synligheten för sysselsättningsrelaterade och sociala utmaningar och uppnå en mer övergripande förståelse av läget för den sociala konvergensen i unionen.
13. **Det råder dock fortfarande osäkerhet för vissa medlemsstater om huruvida en ram för social konvergens på ett meningsfullt sätt skulle förbättra identifieringen av utmaningar, mot bakgrund av potentiella risker för administrativa bördor.** I detta sammanhang framhölls förnyade ansträngningar för att modernisera kommittéernas övervakningsverktyg, som för närvarande håller på att ses över, som en nyckelprioritering, särskilt om man kommer överens om att inrätta en ram för social konvergens. Vissa medlemsstater noterade också att även om det multilaterala övervakningsarbetet i kommittéerna för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor kan gynnas av en integrering i ramen, kan den samordningsnivå som krävs på nationell nivå för att på ett övergripande sätt diskutera utmaningarna när det gäller uppåtgående social konvergens behöva förbättras och testas i praktiken.

14. **Det eventuella införandet av en ram för social konvergens är tänkt att ligga i linje med det t helhetsgrepp för den europeiska planeringsterminen som anges i kommissionens förslag till ett reformerat EU-ramverk för ekonomisk styrning.** Även om de lagstiftningsförslag som kommissionen lade fram i april 2023 utgör en ny grund för framtida övervakning genom införandet av nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer som kombinerar strategier rörande offentliga finanser, reformer och investeringar och årliga lägesrapporter för att övervaka framstegen, innebär de inte några ändringar av huvuddragen i den årliga europeiska planeringsterminen. Ramen för social konvergens syftar inte till att påverka förfarandet vid makroekonomiska obalanser och skulle inte innebära någon ändring av förfarandet och de indikatorer som används i den processen. En eventuell ny ram för social konvergens skulle vara förenlig med ett helhetsgrepp för den politiska övervakningen inom planeringsterminen och bidra till en starkare och effektivare politisk samordning. Den skulle uppfylla målen om att genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter och säkerställa den europeiska planeringsterminens integrerade karaktär i enlighet med kommissionens förslag om ramverket för ekonomisk styrning av den 26 april 2023. I synnerhet skulle kommissionens djupare analys av landsspecifika utmaningar på arbetsmarknaden, kompetensområdet och det sociala området och den förstärkta multilaterala övervakning som rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) och dess rådgivande kommittéer utför enligt den nya ramen för social konvergens också bidra till en starkare analytisk grund för kommissionens reflektioner om möjliga förslag till landsspecifika rekommendationer när så är lämpligt och ligga till grund för hur medlemsstaterna utformar sin politik inom ramen för den mer integrerade planeringsterminen.